

10.2.2025

VN/34526/2022

Lausunto

Ympäristöministeriö

Viite VN/34526/2022

Valtiovarainministeriön lausunto ympäristöministeriön asetusluonnoksesta rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä**Tausta**

Tämän vuoden alusta voimaan tulleessa rakentamislaisissa (751/2023) säädetään rakennuksen tietomallimuotoisesta suunnitelmasta sekä suunnitelma- ja toteumamallista. Rakentamislain mukaan luvan hakijan on toimitettava rakennuksen rakentamista koskevat rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa. Lausuttavana olevalla ympäristöministeriön asetuksella säädettäisiin tietomallimuodossa laadittavien suunnitelmien sisällöstä sekä koneluettavista tiedoista. Asetus tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Valtiovarainministeriön lausunto

Asetusehdotus ja perustelumuihistio käsittelevät pääosin suunnitelmien sisällön sekä koneluettavien tietojen teknisiä vaatimuksia. Ehdotuksilla olisi kuitenkin vaikutusta kuntien rakennusvalvontaviranomaisen toimintaan ja myös kunnille syntyviin kustannuksiin. Rakentamislain (HE 101/2024 vp) vaikutusten arvioinnissa on lyhyesti todettu, että osalle kunnista voi aiheutua kuluja myös tietomallimuotoisista lupahakemuksista johtuen. Tämän asetusehdotuksen perustelumuihistiossa kunnille aiheutuvia kustannuksia ei ole käsitelty lainkaan ja muistiota tulisikin täydentää tältä osin.

Asetusluonnoksen muistiossa on mainittu valtion kunnille suuntaama tuki rakennetun ympäristön digitalisaation edistämiseksi. Ympäristöministeriö on avustanut kuntia ja maakuntien liittoja uudistamaan rakennetun ympäristön tiedonhallintansa vastaamaan uusia alueidenkäyttölain, rakentamislain ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmälain digitalisaatiovaatimuksia. Onko avustuksia tässä teemassa tarkoitus jatkaa edelleen?

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota myös hallituksen tavoitteeseen kuntien normien purkamisesta ja näin ollen uusia velvoitteita ja niiden yksityiskohtaisuutta on tarkasteltava kriittisesti. Ehdotuksessa todetaan määriteltävän tietosisällön suurelta osin vastaavan nykyisiä tietoja mm. väestö-

tietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotiedoissa. Asetuksen perustelu-
muistiosta tulisi käydä ilmi, miltä osin ja mistä syystä vaadittavat tiedot
eroavat nykytilanteesta.

Kuntien toimintaan vaikuttavien muutoksia tulisi avata muistiossa selkeäm-
min. Mitä tarkoittaa käytännössä, että ehdotuksella on keskeinen vaikutus
rakentamislupien yhteydessä lupahakemuksista kerättävien tietojen tallen-
tamiselle ja tietojen sujuvaan siirtämiseen näitä tietoja tarvitseville viran-
omaisille? Tuleeko kuntien jatkossa hallinnoida ja ylläpitää tietoja rekiste-
rinpitäjänä? Entä mikä taho vastaa tiedon oikeellisuudesta missäkin vai-
heessa?

Asetus tulisi käsitellä Kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa
sen sisältämien kuntavaikutusten perusteella.

osastopäällikkö

Minna-Marja Jokinen

neuvotteleva virkamies

Lotta Mattsson

VN/34526/2022-VM-18

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: